

FUTSALEROTUOMARIN KÄSIKIRJA 2020

Sisällys

SPL Erotuomariorganisaatio	3
Erotuomarivaliokunta	3
Palloliiton Erotuomari toiminto	3
Ohjeistus 2020 – 2021 / Hallinnolliset asiat	4
Taso	4
Erotuomariraportti	4
Erotuomarimääräykset	4
Matkustusjärjestelyt	4
Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely	5
Maksuaikataulu	5
Lehdistötilaisuus ja haastattelut	5
Käyttäytyminen ottelupaikalla	5
Muistutus joistakin otteluissa sovellettavista lisäohjeista	6
Oikea päätöksenteko – Rikkomukset ja niiden seuraukset	6
Rikkomuksen vakavuuden määrittäminen	6
Olosuhteet	6
Pallon pelaamisesta kädellä	7
Käsien käytöstä	7
Blokkaaminen	7
Hyödyn käytöstä	8
Näyttelemine	8
Pelaajien välinen joukkonahistelu	8
Kumulatiivisten rikkomusten laskeminen	9
Vaihtopelaajien liivit	9
Sekuntien laskeminen	9
Erotuomareiden yhteistyö	9
Erotuomariston rooli tauon alkaessa ja ottelun päättyttyä	9
Maalintekijän ja syöttäjän määrittäminen	10
Pöytäkirjakäytännöt ja taustahenkilöiden lukumäärä	10
Ei-pelaavat pelaajat	11
Tulospalvelu	11
Lisätiedot	11
Potkut rangaistuspotkupaikasta	11
Potkujen paikka	11
Osallistuvat pelaajat	12
Potkujen aloittaminen	13
Potkujen aikana	14
Potkujen jälkeen	15

SPL Erotuomariorganisaatio

Erotuomarivaliokunta

Puheenjohtaja	Styrbjörn Oskarsson	Maarianhamina
Varapuheenjohtaja	Hannu Kettunen	Joensuu
Jäsenet	Kirsi Heikkinen	Pirkkala
	Matti Heininen	Tampere
	Juha Hirviniemi	Helsinki
	Anu Jokela	Vantaa
	Petteri Kari	Naantali
Esittelijä	Jouni Hyytiä	Turku

Palloliiton Erotuomaritoiminto

Jouni Hyytiä	Erotuomaripäällikkö	0400 833 688
Tuomo Fasta	Erotuomariasiantuntija	040 522 2222
Anssi Lahtinen	Futsalerotuomariasiantuntija	040 708 6656
Topias Tuira	Erotuomariasiantuntija	050 567 6682
Antti Munukka	Erotuomariasiantuntija, eteläinen alue	040 093 0633
Mika Peltola	Erotuomariasiantuntija, eteläinen alue	040 505 2068
Sami Kattelus	Kilp. ja erot.asiantuntija, läntinen alue	040 050 7998
Roope Nutikka	Erotuomariasiantuntija, läntinen alue	040 644 9409
Timo Onatsu	Erotuomariasiantuntija, itäinen alue	043 820 0195
Klaus Kulju	Erotuomariasiantuntija, pohjoinen alue	040 869 7065

Ohjeistus 2020 – 2021 / Hallinnolliset asiat

Taso

Muuttuneet yhteystiedot on päivitettävä itse Tasaan, taso.palloliitto.fi. Osoitetietojen tai tilinumeron muuttuminen on lisäksi ilmoitettava Palloliiton palkanlaskentaan, ulla.syvaaja@palloliitto.fi sekä talous@palloliitto.fi

Futsal-Liigan ja -Ykkösen erotuomareiden on ilmoitettava muuttunut puhelinnumero tai sähköpostiosoite myös Anssi Lahtiselle.

Erotuomariraportti

Erotuomarin tai erotuomaritarkkailijan tulee tehdä erillinen raportti, jos ottelussa on ollut suoria kentältäpoistoja, taustahenkilön poisto tekniseltä alueelta tai muita poikkeuksellisia tapahtumia (esim. olosuhdepuutteet, järjestyshäiriötä, ottelun keskeytykset tai viivästykset). Raportissa tulee olla yksityiskohtainen kuvaus todellisista tapahtumista.

Raportti toimitetaan Tason kautta.

Raportti tulee lähettää viimeistään ottelua seuraavaan arkipäivään kello 12:00 mennessä. Kuvauksen on oltava mahdollisimman tarkka. Tapahtumat on kuvattava selväsanaisesti, ymmärrettävästi ja yksityiskohtaisesti siten, että ne vastaavat tapahtunutta totuudenmukaisesti: (kuka, kenelle, missä, milloin, mitä, kuinka ja millaisin seurauksin), jotta päätöksentekijällä muodostuu selkeä kuva tapahtumista.

Kentältäpoistosta tai taustahenkilön poistamisesta raportin kirjoittaa rangaistuksen antanut erotuomari. Tarvittaessa muut erotuomariston jäsenet kirjoittavat oman raporttinsa.

Erotuomarimääräykset

Erotuomarimääräyksiin vaikuttaa monta tekijää, mm.

- Erotuomarin suoritukset
- Erotuomarin arvioitu potentiaali
- Esteellisyydet
- Sääntö- ja kuntotestien tulokset
- Erotuomarin asenne tai sitoutuminen
- Matka- ja majoituskustannukset
- Kansainväliset tehtävät

Matkustusjärjestelyt

Matkustaminen otteluun on aina tehtävä siten, että erotuomariston yhteenlasketut matkakustannukset muodostuvat mahdollisimman pieniksi. Matkustettaessa on noudettava matkustusohjesääntöä.

Muuta matkustamiseen liittyvää

- Matkakulut korvataan todellisten matkakilometrien mukaan. Poikkeavista matkajärjestelyistä tulee olla etukäteen yhteydessä erotuomaritoimintoon
- Erotuomariston on matkustettaessa oikeus pitää taukoja ruokaillakseen tai ylläpitääkseen vireystilaa. Näiden taukojen määrän ja pituuden tulee kuitenkin olla kohtuullisia ja kokonaismatka-aikaan suhteutettuja
- Ota ongelmatapauksissa yhteys erotuomaritoimintoon. Ensisijaisesti 040 708 6656 (Anssi), hätätapauksissa 0400 833 668 (Jouni), 050 567 6682 (Topias) tai 040 522 2222 (Tuomo)

Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely

Ottelut laskutetaan Tason kautta. Mahdolliset kuitit tulee liittää kuittauksen yhteyteen.

Maksatusta varten on toimitettava henkilökortti vain, jos aiemmin palkanlaskentaan ilmoitetut tiedot ovat muuttuneet. Mikäli erotuomari on saanut Palloliitosta palkkiota edellisenä vuonna, saa palkanlaskenta veroprosentin suoraan verottajalta. Uuden palkansaajan tai muutosverokortit osoitteeseen talous@palloliitto.fi.

Palkkiot tulee kuitata kohtuullisen ajan kuluessa. Vuoden 2020 aikana pelatut ottelut tulee olla kuitattuina viimeistään 31.12.2020 ja vuoden 2021 aikana pelatut viimeistään 15.5.2021.

Maksuaikataulu

Palloliitto maksaa palkkiot erotuomareiden tileille kuun 20. päivä.

Lehdistötilaisuus ja haastattelut

Erotuomareilla on oikeus osallistua ottelun jälkeiseen lehdistötilaisuuteen. Osallistumista voi pyytää esimerkiksi järjestävä seura, mutta osallistumisen ratkaisee kaikissa tapauksissa erotuomari itse.

Erotuomareiden on vältettävä lausuntojen ja haastattelujen antamista muista kuin omista otteluistaan.

Käyttäytyminen ottelupaikalla

Erotuomariston jäsenten tulee toimia ammattimaisesti koko ottelutapahtuman ajan. Sosiaalisen kanssakäymisen tulee olla neutraalia. Erotuomareita muistutetaan myös siitä, että heidän toimivaltansa alkaa ottelupaikalle saavuttaessa.

Erotuomareita kehoitetaan vakavasti harkitsemaan onko ottelutapahtumista kertominen sosiaalisessa mediassa tai muussa vastaavassa ympäristössä järkevää tai tarkoituksenmukaista.

Muistutus joistakin otteluissa sovellettavista lisäohjeista

Oikea päätöksenteko – Rikkomukset ja niiden seuraukset

Seuraavat kriteerit on vakiinnutettu ratkaisemaan rikkomuksen vakavuuden ja sen, milloin rikkomus estää ilmeisen maalintekomahdollisuuden tai lupaavan hyökkäyksen.

Rikkomuksen vakavuuden määrittäminen

Ratkaistessaan rikkomuksen (potkaiseminen, kamppaaminen, hyppääminen vastustajan päälle, taklaaminen vartalolla, lyöminen, työntäminen, taklaaminen) vakavuutta (holtiton, piittaamaton, kohtuuton voima) erotuomareita muistutetaan, että heidän tulisi huomioida

- Teon tarkoitus tai aikomus
- Vauhti (voimakkuus/intensiteetti)
- Mahdollisuus pelata palloa
- Jalkojen asento
- Kentän rajojen läheisyydessä mahdollisesti olevat seinät tai esteet
- Vaarantaako pelaaja vastustajan turvallisuuden?

Arvioidessaan teon tarkoitusta tai aikomusta, erotuomareiden tulee erityisesti ottaa huomioon halliolosuhteet ja seinien tai muiden esteiden läheisyys.

Liikutaklaaminen on futsalissa sallittua. Erotuomareiden on kuitenkin tuomittava vaarallisella tavalla tai liian kovalla voimalla tehdyt liu'ut.

Olosuhteet

Rikkomuksen vakavuuden lisäksi erotuomareiden on otettavat huomioon:

- Vietiinkö maali tai ilmeinen maalintekomahdollisuus (kentältäpoisto)?
- Estettiinkö lupaava hyökkäys (varoitus)?

Seuraavia kriteerejä tulee käyttää määriteltäessä, vietiinkö rikkomuksella ilmeinen maalintekomahdollisuus:

- Hyökkääjän mahdollisuus pelata palloa/pitää pallo hallussaan
- Pelaamisen suunta
- Etäisyys maaliin
- Puolustajien sijoittuminen
- Maalivahdin sijainti
- Olisiko hyökkäyksestä ilman rikkomusta seurannut todennäköisesti maali tai vähintään mahdollisuus potkaista pallo kohti maalia hyvästä kulmasta ilman peittäviä puolustajia?

Seuraavia kriteerejä pitäisi käyttää määriteltäessä, estettiinkö rikkomuksella lupaava hyökkäys:

- Rikkomuksen paikka
- Hyökkääjän mahdollisuus pelata palloa/pitää pallo hallussaan
- Hyökkääjän kanssapelaajien sijoittuminen
- Vastapelaajien sijoittuminen
- Olisiko hyökkäys kehittynyt lupaavasti muutaman seuraavan sekunnin aikana, ellei sitä olisi sääntöjenvastaisesti pysäytetty

Lupaavan hyökkäyksen selkeä heikentäminen rikkomalla pallotonta pelaajaa on rinnastettava lupaavan hyökkäyksen estämiseen.

Pallon pelaamisesta kädellä

Futsalia pelataan verrattain pienessä tilassa ja tästä syystä pallo osuu ajoittain käteen. Erotuomareiden tulee huomioida seuraavia asioita, kun he päättävät, pelaako pelaaja tarkoituksellisesti kädellään:

- Käyttääkö pelaaja kättään tarkoituksellisesti pallon koskettamiseen
- Syntyykö käsiosumasta maali tai hyvä maalintekopaikka?
- Onko pelaajan tarkoituksena tehdä itsensä isommaksi käyttäen käsiään
- Pallon kulkema matka ennen sen osumista pelaajan käteen
- Yrittääkö pelaaja välttää pallon osumista käteen?
- Onko pelaajalla ylipäänsä mitään mahdollisuuksia välttää pallon osumista käteen?

Mikäli pelaaja syyllistyy käsivirheeseen, on seurauksena yleensä vain suora vapaapotku tai rangaistuspotku. Jos pelaaja yrittää tehdä maalin kädellään tai katkaisee käsivirheellä vastajoukkueen lupaavan hyökkäyksen, on häntä varoitettava. Jos pelaaja vie vastajoukkueelta maalin tai ilmeisen maalintekomahdollisuuden, on hänet poistettava kentältä.

Käsien käytöstä

Vastapelaajaan koskeminen käsin ei ole kiellettyä. Pelaaja saa tunnustella vastapelaajan liikkumista ja suojata omaa vartaloaan sekä sen välitöntä läheisyyttä. Kiellettyä on kuitenkin lyödä, työntää tai pitää kiinni.

Lyönti:

- Käden heilautus, joka tarkoituksella tai tarkoituksetta osuu vastapelaajaan
- Myös yritys on rangaistavaa

Työntäminen:

- Tavoitteena on siirtää vastapelaajaa
- Voidaan tehdä myös muuten kuin käsin

Kiinnipitäminen

- Tavoitteena on käsin rajoittaa vastapelaajan liikesuuntaa tai -nopeutta. Tämä voi tapahtua puristusotteella vastapelaajasta tai hänen asusteistaan tai esim. asettamalla käsivarret ohittavan vastapelaajan eteen

Pelaaja saa itsensä suojelun nimissä rajoittaa suoraan kohti itseään suuntautuvaa vastapelaajan liikettä (ottaa törmäystä käsillä vastaan), kunhan hän ei samanaikaisesti syyllisty työntämiseen tai lyömiseen. Muunlainen vastapelaajan liikkeen rajoittaminen käsin on kiellettyä

Käsien käytön hallitsemisessa ennakoiva työ on ratkaisevaa. Erotuomareiden tulee sanallisesti osoittaa pelaajille valvovansa heitä ja pyrkiä puuttumaan käsien käyttöön jo ennen kuin se ylittää vihellyskynnyksen.

Blokkaaminen

Blokkaaminen on osa futsalin taktiikkaa ja se tulee hyväksyä peliin kuuluvana elementtinä. Se on kuitenkin tehtävä sääntöjen mukaisesti.

Pelaajalla on oikeus valita paikkansa kentällä. Jos hän tällaisella, normaaliin pelaamiseen liittyvällä paikanvalinnalla samanaikaisesti estää vastapelaajaa esim. pääsemästä peittämään laukausta, ei rikkomusta ole tapahtunut.

Tarkoituksellinen siirtyminen vastapelaajan juoksulinjalle on kuitenkin kiellettyä. Näissä tilanteissa yleensä syntyy kontakti, jolloin rikkomuksesta rangaistaan suoralla vapaapotkulla tai rangaistuspotkulla. Mikäli kontaktia ei synny, jatketaan peliä epäsuoralla vapaapotkulla.

Hyödyn käytöstä

Pelaajat, valmentajat ja katsojat haluavat, että peli sujuu vähäisin pelikatkein. Joukkueet usein toivovat voivansa saattaa hyökkäyksen loppuun, vaikka sen aikana heidän pelaajaansa rikottaisiin.

Hyödyn käytössä on oleellista arvioida, saako rikottu joukkue todellista hyötyä siitä, että peli jatkuu. Pelkkää pallon hallintaa ei yleensä voi pitää joukkueen etuna. Toisaalta nopeat vastahyökkäykset ovat futsalille ominaisia, ja näiden turhia katkaisemisia tulisi välttää.

Mikäli rikkovan joukkueen kumulatiiviset rikkomukset ovat täynnä, tulee hyötyä soveltaa vain ilmeisessä maalintekotilanteessa.

Hyötyä on sovellettava myös ottelun hallinnan kannalta. Vakavat rikkomukset johtavat helposti kostotoimenpiteisiin. Erotuomarin onkin hyötyä soveltaessaan otettava huomioon myös rikkomuksen vakavuus, ja tarvittaessa katkaistava peli nopeasti hallinnan säilyttämiseksi.

Hyödyn jälkeisellä pelikatolla erotuomari katkaisee pelin ja toinen erotuomareista käy näyttämässä virheen toimitsijapöydän edessä. Kumulatiivisen rikkeen merkitseminen tulee valvoa.

Näytteleminen

Pelaaja, joka toiminnallaan yrittää harhauttaa erotuomaria, syyllistyy epäurheilijamaiseen käytökseen ja häntä tulee varoittaa.

Näyttelemistä erotuomarin harhauttamiseksi voi tapahtua:

- Kun pelaajien välillä ei ole kontaktia lainkaan
- kun pelaaja käyttää vastustajan aiheuttamaa lievää kontaktia hyväkseen
- kun pelaaja tarkoituksellisesti hakee kontaktin vastapelaajaan kaatuakseen välittömästi sen jälkeen
- kun pelaaja liioittelee kontaktin vaikutusta

Erotuomareita muistutetaan, että näyttelemisen yhteydessä peli on lähtökohtaisesti katkaistava välittömästi ja pelaajaa varoitettava. Pelin tulee antaa jatkua vain, mikäli erotuomarille muodostuu mahdollisuus soveltaa hyötyä. Tässäkin tapauksessa varoitus on annettava seuraavalla pelikatolla.

Pelaajien välinen joukkonahistelu

Erotuomareiden tulee reagoida nopeasti joukkonahistelutilanteeseen ja siirtyä välittömästi paikalle, missä nahistelu tapahtuu. Yleensä tehokkainta on, että ensin paikalle ehtivä erotuomari ryhtyy aktiivisesti rauhoittamaan tilannetta ja myöhemmin tuleva tuomari pyrkii estämään lisäpelaajien kertymisen nahisteluun.

Erotuomareiden on tehtävä yksityiskohtaisia havaintoja tapahtumista. Suositellaan, että ainakin yhtä pelaajaa kummastakin joukkueesta (nahistelun aloittajat) rangaistaan varoituksella tai

tarvittaessa kentältäpoistolla. Myös pelaajat, jotka tulevat kauempaa tilanteeseen osallistuakseen nahisteluun, tulee huomioida.

Mikäli käytössä on kolmas erotuomari, hän tekee muistiinpanoja tapahtumista. Mikäli nahistelu kuitenkin tapahtuu lähellä häntä, osallistuu hän tilanteen rauhoittamiseen.

Ennen rangaistusten antamista ja ottelun jatkamista erotuomareiden on keskusteltava tapahtumista. Tämä tulee tehdä rinnakkain, vaikka käytössä olisikin head-setit.

Kumulatiivisten rikkomusten laskeminen

Kummankin erotuomarin velvollisuus on varmistua kumulatiivisten rikkomusten oikeasta laskemisesta. Tämän edesauttamiseksi erotuomarin on syytä keskustella toimitsijan kanssa ennen ottelun alkamista ja annettava hänelle ohjeistus. Toimitsijoille on korostettava, että ollessaan epävarmoja, heidän tulee aina kysyä asiaa erotuomarilta.

Vaihtopelaajien liivit

Vaihtopelaajien tulee käyttää liiviä, eikä maalivahti tai pelaajavalmentaja ole tämän suhteen poikkeus. Erityisesti tulee valvoa, että liiviä käytetään joukkueen pelatessa lentävällä maalivahdilla.

Vaihdon yhteydessä liivi tulee antaa kädestä käteen, sen heittämien on kiellettyä. Liivin oikea ja sääntöjenmukainen käyttö ennaltaehkäisee vaihtorikkomuksia.

Huom! Koronapandemian aikana liivin luovuttaminen kädestä käteen ei ole pakollista.

Sekuntien laskeminen

Sekunteja lasketaan aina sekä ääneen että käsin. Sekunteja lasketaan aina vaakasuoralla kädellä. Riittävän kuuluvalla laskemisella palvellaan peliä ja edesautetaan sen nopeaa etenemistä.

Erotuomari voi aloittaa sekuntien laskemisen, jos joukkue erotuomarin mielestä tarpeettomasti viivyttelää pallon hakemisessa tai suorituspaikalle saapumisessa. Näissä tilanteissa on usein hyväksi korostaa sekuntien alkamista lyhyellä pillin vihellyksellä.

Normaaleissa laskemistilanteissa pillin käyttö ei ole tarpeen.

Erotuomareiden yhteistyö

Erotuomaristo on joukkue, jossa kaikkien tulee kantaa vastuunsa ottelun johtamisesta sekä sen toteuttamisesta sääntöjen mukaan. Mikäli joku erotuomaristosta havaitsee, että toinen erotuomariston jäsen on tekemässä suurimerkityksellistä virhettä tai sääntöjenvastaista ratkaisua, on tähän ehdottomasti ja välittömästi puututtava.

Erotuomariston harkitessa kentältäpoistoa, on usein eduksi käydä lyhyt neuvottelu erotuomareiden kesken. Ratkaisu saa tällöin enemmän uskottavuutta ja joukkueet hyväksyvät sen paremmin.

Erotuomariston rooli tauon alkaessa ja ottelun päättyttyä

Yhden erotuomariston jäsenen täytyy mennä tauon alkaessa ja ottelun päättyttyä pukukoppikäytävään valvomaan pelaajia sekä taustahenkilöitä. Käytävään menevästä erotuomarista sovitaan ennen ottelua.

Maalintekijän ja syöttäjän määrittäminen

Maalintekijä

- Mikäli kyseessä ei ole oma maali, merkitään maali aina sille hyökkävälle pelaajalle, joka on viimeksi koskenut palloon.

Oma maali

Oman maalin määrittämisessä olennaisinta on pallon liikesuunta ennen sen osumista puolustavaan pelaajaan.

- Jos selkeästi ohi maalin menossa oleva pallo kimpoaa puolustajan kautta maaliin, merkitään maali omaksi maaliksi
- Jos kohti maalia menossa oleva laukaus kimpoaa puolustavan pelaajan kautta maaliin, merkitään maali alkuperäiselle potkaisijalle

Maalivahdin torjuntaliikkeet eivät kuitenkaan aiheuta omaa maalia, vaikkei pallo olisikaan menossa kohti maalia. Maalivahdille oma maali merkitään vain, jos hän aktiivisesti omalla pelaamisellaan aiheuttaa pallon menemisen omaan maaliin.

Syöttäjä

Maaliin merkitään syöttäjä, jos

- kaksi viimeistä palloa pelannutta pelaajaa ovat hyökkävän joukkueen pelaajia (huom. poikkeukset!)
- maali tehdään välittömästi pallon kimmottua hyökkävälle pelaajalle maalivahdin torjunnasta tai maalipuista

Syöttäjää ei kuitenkaan merkitä, jos

- pallo kimpoaa torjunnasta tai maalipuista, mutta maalia ei tehdä välittömästi tämän kimpoamisen jälkeen
- pelaaja tekee maalin pallosta, joka kimpoaa hänelle maalivahdin torjunnasta tai maalipuista hänen oman laukauksensa jälkeen

Pöytäkirjakäytännöt ja taustahenkilöiden lukumäärä

Liiton kilpailuissa seuran tulee tehdä TASO-järjestelmään alustava kokoonpanoluettelo ottelua edeltävään päivään kello 19:00 mennessä. Ilmoitetun kokoonpanon ennakkotiedon oletetaan olevan luetettavaa. Mikäli on syytä epäillä, että toimijan pyrkimyksenä on ollut antaa harhauttavaa tietoa tietoisesti, tulee erotuomarin raportoida tästä kilpailun järjestäjälle.

Ennakkoon ilmoitettuun kokoonpanoon saa tehdä vähäisiä muutoksia ottelupaikalla. Aloituspelaajan vaihtamisen tulee kuitenkin tapahtua alustavasti nimettyjen vaihtopelaajien joukosta, alustavan listan ulkopuolelta ei voi nimetä pelaajaa avauskokoonpanoon.

Joukkueen edustaja vahvistaa kokoonpanon Tasossa viimeistään 60 minuuttia ennen ottelun alkua. Painavista syistä (esim. loukkaantuminen lämmittelyssä) kokoonpanoa voidaan vahvistamisen jälkeen muuttaa. Erotuomari raportoi tällaisista muutoksista.

Joukkue voi nimetä korkeintaan kuusi (6) taustahenkilöä.

Ei-pelaavat pelaajat

Varamaalivahti

Mikäli joukkue haluaa merkitä ottelun jälkeen kentällä käymättömän varamaalivahdin ”ei-pelanneeksi”, tulee joukkueen ilmoittaa tämän pelaajan nimi ja numero erotuomarille ennen ottelua alkua. TASO-järjestelmän pelaajaluettelossa hänen nimensä perässä rasti sarakkeeseen ”Ei”.

Mikäli ”ei-pelaavaksi” merkitty maalivahti aiotaan vaihtaa kentälle, tulee vaihto tehdä pelikatolla ja erotuomarin luvalla. Muunlainen kentälle tulo katsotaan sääntöjenvastaiseksi pelaajavaihdoksi.

Mikäli kyseinen pelaaja ei käy kentällä, hänet voidaan ottelun jälkeen poistaa kokoonpanosta. Joukkueen tulee ilmoittaa asiasta erotuomarille välittömästi ottelun jälkeen. Hänen nimensä vedetään yli kokoonpanoluettelosta ja TASO-järjestelmän pelaajaluettelossa hänen nimensä perästä poistetaan rasti sarakkeesta ”KP”.

Vaihtopelaaja

Miesten ja Naisten Futsal-Liigassa ja -Ykkösessä joukkue voi merkitä korkeintaan kolme vaihtopelaajaa ”ei-pelaavaksi”. Edellä mainittu varamaalivahti ei kuulu tähän kiintiöön, joten ”ei-pelaavia” voi olla korkeintaan yksi maalivahti ja kolme kenttäpelaajaa.

Toimintatapa vaihtopelaajien osalta on vastaava kuin varamaalivahdin osalta.

Tulospalvelu

Ottelun kotijoukkue pitää ottelun aikana live-seurantaa ja täyttää ottelutapahtumat TASO-järjestelmään. Ottelun jälkeen erotuomari tarkastaa merkinnät ja sähköisesti allekirjoittaa pöytäkirjan ottelupaikalla.

Erotuomarin tulee noudattaa tarkastamisessa suurta huolellisuutta. Erityisesti tulee tarkastaa:

- Ottelun lopputulos ja taukotulos
- Kokoonpanoluettelosta yliviivatut pelaajat tulee poistaa myös sähköisestä pöytäkirjasta
- Henkilökohtaiset rangaistukset. TASO-järjestelmä asettaa pelaajan automaattisesti pelikieltoon kentältäpoiston tai varoitustilin täyttymisen seurauksena. Erotuomarin merkitsemällä syy-koodilla on vaikutusta pelikiellon pituuteen. **Koodin pitääkin ehdottomasti olla oikea.**

Mikäli merkintöjä ei jostakin syystä pystytä tekemään oikein, **ei erotuomari saa allekirjoittaa pöytäkirjaa.**

Lisätiedot

Vähäisistä otteluun liittyvistä asioista (esim. numeron vaihtuminen kokoonpanon vahvistamisen jälkeen) erotuomari voi kirjoittaa pöytäkirjan ”lisätietoja” -kohtaan. Kyseistä kenttää ei kuitenkaan saa käyttää erotuomariraportin kirjoittamiseen.

Potkut rangaistuspotkupisteeltä

Potkujen paikka

Miesten ja Naisten Futsal-Liigan runkosarja

Potkut potkaistaan 10 metrin pisteeltä. Maalivahdin paikkaan sovelletaan 10 m vapaapotkun sääntöjä.

Miesten ja Naisten Futsal-Liigan pudotuspelit, Liigakarsinnat, muut ratkaisuun asti pelattavat ottelut

Potkut potkaistaan rangaistuspotkupisteeltä. Maalivahdin paikkaan sovelletaan rangaistuspotkun sääntöjä.

Osallistuvat pelaajat

Potkaisijamäärien tasaus

Osallistuviin pelaajiin lasketaan kaikki pelaajat ja vaihtopelaajat pois lukien

- Ottelun aikana kentältä poistettut;
- Loukkaantuneet;
- Ei-pelaavat pelaajat, ellei joukkue erikseen halua ottaa heitä mukaan potkuihin.

Joukkue, jolla on enemmän osallistuvia pelaajia, saa vähentää osallistuvien pelaajien määrän vastaamaan vastajoukkueen osallistuvien määrää. Tämä ei kuitenkaan ole pakollista.

Erotuomareiden tulee tarjota mahdollisuutta vähentämiseen.

Vinkki 1: Viimeistään ottelun varsinaisen peliajan päättyessä tasan kannattaa jo alustavasti pöytäkirjasta tarkastaa osallistuvien pelaajien määrä. Loukkaantumiset tai kentältäpoistot voivat kuitenkin vielä muuttaa määriä.

Vinkki 2: Aseta osallistuvat pelaajat kentälle ja kaikki muut vaihtopenkille. Kentällä olevista on helppoa laskea osallistuvien pelaajien määrä ja tehdä tasaus oikein.

Jos jommankumman joukkueen osallistuvien pelaajien määrä vähenee potkujen aikana, saa vastajoukkue halutessaan vähentää omaa pelaajamääräänsä.

Maalivahti

Torjuvan maalivahdin tulee olla joku osallistuvista pelaajista. Maalivahtia saa potkujen aikana vaihtaa, mutta edelleen vain osallistuvien pelaajien joukosta.

Edellä mainittuun on yksi poikkeus. Jos maalivahti loukkaantuu potkujen aikana, ja joukkue on pelaajamäärien tasaamiseksi vähentänyt osallistuvien pelaajien määrää ennen potkuja, saa loukkaantuneen maalivahdin korvata pois jätettyjen pelaajien joukosta. Mikäli näin tehdään:

- Vaihto on lopullinen. Pois vaihdettua loukkaantunutta maalivahtia ei voi enää ottaa takaisin kentälle.
- Kentälle vaihdetun maalivahdin on potkukierroksen aikana potkaistava, jos loukkaantunut maalivahti ei ollut vielä ehtinyt potkaista.
- Vastaavasti hän ei saa potkaista kierroksella, jos loukkaantunut maalivahti oli ko. kierroksella jo potkaissut. Potkuoikeus/-velvollisuus siis periytyy vaihdetulle maalivahdille.

(potkukierros = kaikki osallistuvat pelaajat potkaisevat kerran)

Potkujen aloittaminen

Teikkaus

Potkuihin käytettävä maali arvotaan, ellei ole jotain hyvää syytä käyttää nimenomaan toista maalia (turvallisuus, olosuhteet, televisiointi yms.).

Erotuomari teikkaa toistamiseen, ja voittaneen joukkueen kapteeni saa valita kumpi joukkue potkaisee ensin.

Vinkki: Erotuomari voi suorittaa teikkauksen samanaikaisesti, kun toinen erotuomari vielä selvittää potkaisijamäärän tasausta

Joukkueiden sijoittuminen

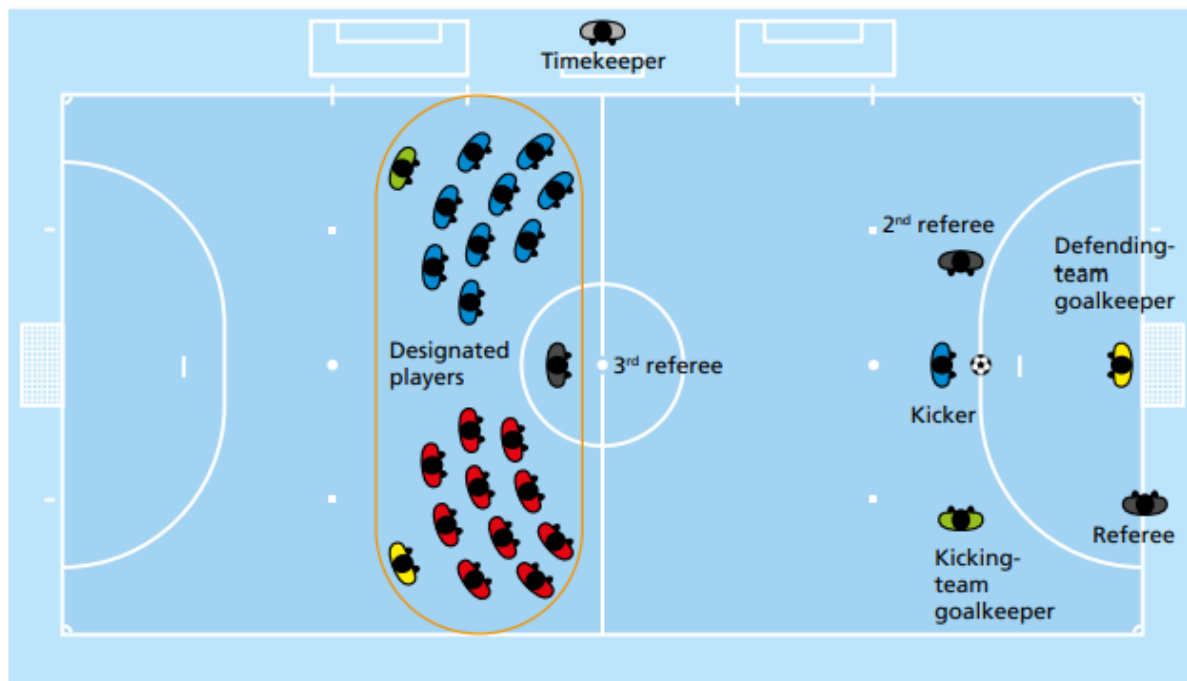
Osallistuvat pelaajat sijoittuvat kentälle ja vastakkaiselle puoliskolle kuin missä potkuihin käytettävä maali sijaitsee. Potkuvuorossa olevan joukkueen maalivahti on eri puolella kuin vaihtopenkit.

Kaikki muut (pois jätetyt/jääneet pelaajat sekä taustahenkilöt) ovat omalla teknisellä alueellaan. Näiden tulemista potkujen aikana kentälle ei tule sallia.

Erotuomareiden sijoittuminen

Erotuomari sijoittuu päätyviivalle, toinen erotuomari 10 m vapaapotkun ohjeiden mukaisesti viiden metrin päähän päätyviivasta (tai pallon tasalle, jos potkut potkaistaan rangaistuspotkupisteeltä)

Toinen erotuomari sijoittuu aina vaihtopenkkien puolelle.

Maalivahtien ohjeistaminen

Maalivahdeille tulee ennen potkujen aloittamista kertoa sallittu/kielletty sijoittuminen potkujen aikana sekä seuraukset säännön rikkomisesta (varoitusta, mikäli aiheuttaa potkun uusimisen). Ohjeet kannattaa kertoa molemmille maalivahdeille samanaikaisesti.

Potkujen aikana

Potkaisijoiden määrä ja järjestys

Joukkueiden ei tarvitse ilmoittaa potkujärjestystä etukäteen. Erotuomarit kirjaavat kunkin potkaisijan numeron ja potkun lopputuloksen

Kumpikin joukkue potkaisee ensin 5 potkua. Mikäli tilanne tämän jälkeen on tasan, jatketaan pari kerrallaan. Kukaan ei saa potkaista toistamiseen ennen kuin kaikki oman joukkueen osallistuvat pelaajat ovat potkaisseet kertaalleen.

Erotuomareiden työnjako

Potkut 10 metrin pisteeltä (Miesten ja Naisten Futsal-Liigan runkosarja):

Erotuomari valvoo maaliviivaa, 2. erotuomari valvoo potkaisijaa ja maalivahtia.

Potkut rangaistuspotkupisteeltä (Miesten ja Naisten Futsal-Liigan pudotuspelit, Liigakarsinnat, muut ratkaisuun asti pelattavat ottelut):

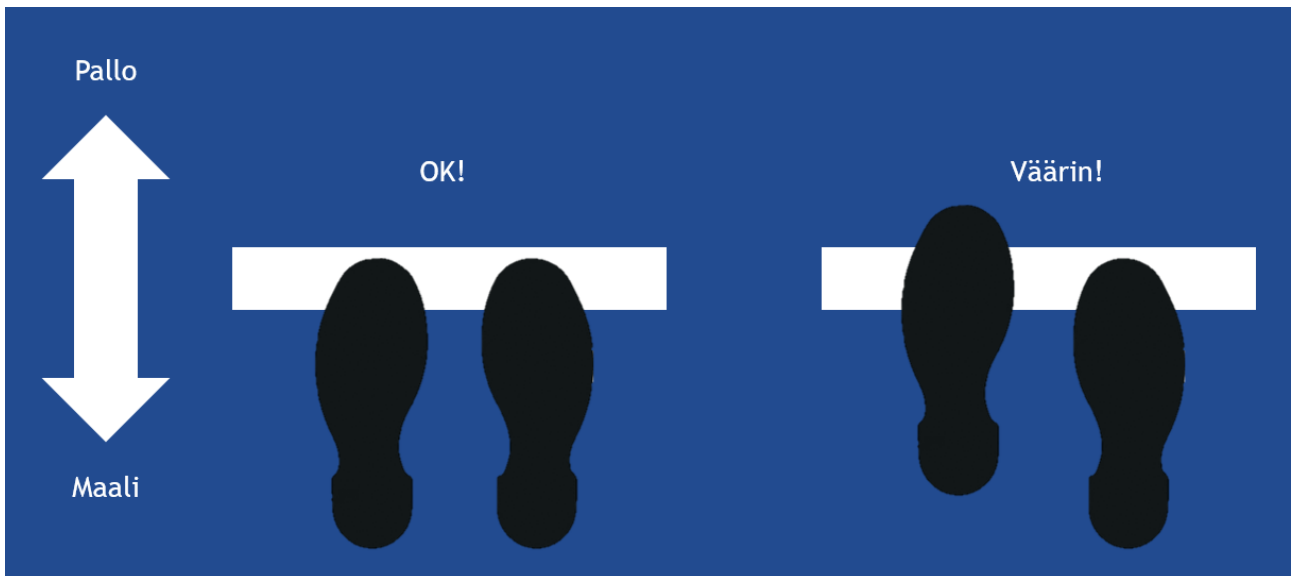
Erotuomari valvoo maaliviivaa ja maalivahtia. 2. erotuomari valvoo potkaisijaa

Kummassakin tapauksessa molemmat erotuomarit tekevät muistiinpanoja.

Maalivahdin paikka

Potkut 10 metrin pisteeltä:

Tulkintaohje: Kiinnitetään huomiota ainoastaan maalivahdin jalkojen sijaintiin. Potkuhetkellä kumpikaan jalka ei saa koskettaa maassa 5 m viivan etupuolta. Ilmassa olevaan jalkaan ei puututa, ellei maalivahti selkeästi hyppää liian lähelle.

Potkut rangaistuspotkupisteeltä

Säännön 14 mukaisesti. Vähintään toisen jalan on oltava maaliviivalla tai ilmassa sen yläpuolella.

Potkujen jälkeen

Potkujen voittajalle lisätään lopputulokseen yksi maali. Esim:

5-4 (vm. 2-1); ja. 4-4; 3-3 (2-1)

Tai pudotuspeleissä:

5-4 (rp.2-1); jo. 4-4; 3-3 (2-1)

Ns. rangaistuspotkukilpailussa tehtyjä maaleja ei merkitä "maalit" -sarakeeseen, eikä niistä saa pistepörssiin pisteitä. Pöytäkirjassa on oma paikkansa kilpailun maaleille.

Maalit ?

M	Aika	Tek	Syöt	sel
1	15:05	9	10	
2	36:41	8	10	
3	38:39	8	22	
4	42:53	10	9	
5				

Rangaistukset ?

Aika	No	Tyyppi	Syy
3:45	5	Varoitus	E S
24:22	11	Varoitus	A E
44:27	3	Varoitus	A E

RP-kilpailu

Pel	Maali
9	Ei
8	Ei
20	Kyllä
22	Ei
3	Ei
10	Ei
5	Kyllä